

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619200300
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3619200300.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudkýň JUDr. Olgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej vo veci starostlivosti súdu o mal. Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov - matky G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., E. XXX/X a otca J. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., F. XXXX/XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 03. júna 2019, č.k. 1P/18/2019-95 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. zmenil rozsudok Okresného súdu Partizánske č. k. 6P/68/2009-36 zo dňa 28.05.2009 vo výroku o výživnom na maloletú Y. F., nar. XX.XX.XXXX tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú Y. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 135 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 01.02.2019. Vo výroku II. zameškané zvýšené výživné na maloletú Y. za obdobie od 01.02.2019 do 31.05.2019 v sume 140 eur povolil otcovi splácať v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Vo výroku III. rozhodol, že v ostatných častiach zostáva rozsudok Okresného súdu Partizánske č. k. 6P/68/2009-36 zo dňa 28.05.2009 nezmenený. Vo výroku IV. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Po vykonanom dokazovaní a zhodnotení jeho výsledkov mal súd za preukázané, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletemu dieťaťu je čiastočne dôvodný. Vyživovacia povinnosť otca k maloletej bola naposledy upravená v roku 2009, keď súd schválil rodičovskú dohodu na základe ktorej otcovi určil vyživovaciu povinnosť na maloletú vo výške 100 eur mesačne. Od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletej, ktorá je staršia o 10 rokov, navštevuje základnú školu, má zvýšené výdavky na oblečenie, obuv, stravu, kozmetiku, voľnočasové aktivity (dramatický krúžok, strelecký krúžok) a tiež náklady, ktoré sa spájajú s cvičeniami na podporu chrbtice. U matky sa počet vyživovacích povinností nezmenil a táto je i naďalej SZČO s príjmom 450 eur. Otec maloletej bol v čase posledného rozhodovania o výživnom SZČO, pričom v súčasnosti je zamestnaný na trvalý pracovný pomer s príjmom 820,44 eur mesačne. U otca pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. V danom prípade súd prisvedčil názoru matky, že je odôvodnené zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú práve s ohľadom na uplynutý čas od poslednej úpravy výživného a tiež nárast výdavkov na maloletú a jej opodstatnené potreby a záujmy. Preto súd návrh matky na zvýšenie výživného považoval za dôvodný avšak nie v celom rozsahu, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v súčasnosti nie je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletej matkou požadovanou sumou vo výške 220 eur mesačne. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania otcov príjem predstavuje sumu 820,44 eur mesačne, pričom má aj ďalšiu

vyživovaciu povinnosť na syna, ktorého má s manželkou a s ktorými zdieľa spoločnú domácnosť. Jeho manželka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke a táto má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť na maloletú dcéru z predchádzajúceho vzťahu. Vyhodnotiac všetky uvedené skutočnosti a s poukazom na odôvodnené výdavky, ktoré otec v konaní prezentoval (hypotekárny úver, poistenia pre prípad udalostí na zabezpečenie úveru, zvýšené výdavky na maloletého syna, ktorý má 10 mesiacov) a vychádzajúc i z pravidla, že vyživovacia povinnosť má prednosť pred inými výdavkami súd konštatoval, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletej sumou 135 eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť súd otcovi zvýšil od času podania návrhu, teda od februára 2019 a ani v tejto časti nepovažoval návrh matky za dôvodný, keď matka požadovala výživné zvýšiť už od januára 2019, avšak v konaní neuviedla žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali priznať výživné i spätne, pričom súd konštatoval, že matke nič nebránilo tomu, aby návrh podala skôr. Nakoľko došlo k zvýšeniu výživného zo strany otca na maloletú s účinnosťou od 01.02.2019 a podľa vyjadrenia oboch rodičov si otec maloletej svoju súdom určenú vyživovaciu povinnosť vo výške 100 eur mesačne plnil riadne, vznikol mu zvýšením výživného dlh, a to za obdobie od 01.02.2019 do 31.05.2019 vo výške 140 eur, pričom súd otcovi povolil splácať tento dlh na výživnom v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 62 ods. 1- 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1,3 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka mal. dieťaťa. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o výživnom na mal. Y. zmenil tak, že zvýši vyživovaciu povinnosť otca na maloletú zo sumy 100 eur mesačne na sumu 220 eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2019. Uviedla, že vzhľadom na uplynutie doby - 10 rokov od predošlého rozhodovania o vyživovacej povinnosti otca je zrejmé, že zákonom požadovaná zmena pomerov na strane mal. Y. nastala bezprostredne týmto plynutím času, t.j. fyzickým rastom a psychickým vyspievaním mal. Y., čo so sebou prináša i zásadné rozdielne požiadavky na krytie jej odôvodnených potrieb. Je nepochybné, že potreby dieťaťa vo veku cca dvoch rokov vrátane výdavkov na ich uspokojovanie sú diametrálne odlišné od potrieb dieťaťa vo veku 12 rokov. Nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že v schopnostiach a možnostiach otca je prispievať na výživu maloletej sumou 135 eur mesačne. Poukázala na to, že otec mal. Y. má len dve vyživovacie povinnosti, a to voči maloletej Y. a svojmu synovi J., ktorý má 10 mesiacov. Je nepochybné, že výdavky sa zvyšujú s vekom detí a preto sú jednoznačne vyššie výdavky na mal. Y., ako na dieťa, ktoré bude mať jeden rok a okrem toho v prípade mal. J. sa otec podieľa aj na jeho osobnej starostlivosti, nakoľko žije s ním v spoločnej domácnosti. Naproti tomu u mal. Y. musí byť miera otca, ktorou sa nepodieľa na jeho osobnej starostlivosti vyvážená zvýšenou kompenzáciou, a to osobitne finančne kompenzáciou, t.j. zvýšeným výživným. Ďalej uviedla, že z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, či súd posudzoval pri určení výživného aj príjem v celej domácnosti otca ako takej, ktorý predstavuje približne 1250 eur, pričom aj keby 1-ica takéhoto príjmu išla na výživu pre tri mal. deti (t.j. suma 625 eur), tak zvyšná suma 625 eur bez problémov pokryje všetky výdavky takejto domácnosti. So zreteľom na vek detí by najvyššie výživné malo pripadnúť práve mal. Y., a to aj so zreteľom na skutočnosť, že o ostatné dve deti sa otec osobne stará. Mala za to, že z príjmu otca 820,44 eur mesačne je nepochybne v jeho možnostiach a schopnostiach platiť zvýšené výživné vo výške 220 eur mesačne. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a preto pri príjme otca vo výške 820,44 eur, uznať výdavku na splátku hypotéky a nákladov na bývanie vo výške približne 350 eur, tak aj po pripočítaní požadovaného výživného pre mal. Y. (vo výške 220 eur mesačne) ostáva otcovi finančná rezerva približne vo výške 250 eur mesačne. Zdôraznila, že od poslednej úpravy výživného sa zvýšili náklady na maloletú najmä v súvislosti s nástupom na základnú školu. Priemerné mesačné náklady na stravu a vreckové mal. Y. predstavujú približne 150 až 200 eur mesačne, pričom začiatok každého školského roka je spojený aj so zvýšenými výdavkami na školské potreby. Otec mal. Y. nad rámec určeného výživného od januára 2019 neprispel dcére ničím, dokonca ani za vysvedčenie a narodeniny. Posledné peniaze navyiac, ktoré prispel v septembri 2018 na SPS cvičenie boli vo výške 30 eur.

3. Otec mal. Sabíny v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že nesúhlasí so zvýšením jeho vyživovacej povinnosti. Poukázal na to, že jeho príjem predstavuje priemerne sumu 702 eur mesačne, keď od začiatku roku 2019 sú všetky nadčasy u zamestnávateľa zakázané. Pokiaľ súd prvej inštancie vypočítal jeho priemerný mesačný príjem 820,44 eur, toto skreslenie bolo zapríčinené nutnými nadčasovými hodinami v roku 2018. Okrem mal. Y. má vyživovaciu povinnosť k synovi J. a taktiež voči manželke, ktorá je na rodičovskej dovolenke. Na syna má zvýšené výdavky na kojeneckú stravu a

plienky. Jeho manželka má určené výživné vo výške 150 eur na 18-ročnú dcéru, ktorá je študentkou 4.ročníka na Gymnáziu v R., má zvýšené náklady na zdravotnú starostlivosť. Poukázal na to, že mal. Y. prispieva aj nad rámec bežného výživného, taktiež jeho rodičia nakupujú maloletej oblečenie, hračky a podporujú ju taktiež finančne. Medzi jeho výdavky patrí aj poistenie hypotekárneho úveru vo forme životného poistenia, ktoré sú nevyhnutné. Poistenie domácnosti a nehnuteľnosti bolo podmienkou banky pre získanie úveru. Ďalej uviedol, že mal. Y. je zdravá a nemá nijaké zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť. Navyše na rehabilitáciu, o ktorej ho matka mal. Y. presvedčila, že ju potrebuje, jej finančne prispel. Na súde prvej inštancie bolo preukázané, že matka má zvýšené výdavky na maloletú len v súvislosti s ortopedickými vložkami do topánok, čo pre SZČO v oblasti bezpečnostných technik a konateľku v troch spoločnostiach, ktorá býva zadarmo a má služobné auto aj na súkromné účely by tieto zvýšené výdavky na mal. Y. nemali byť problém.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že doporučuje prehodnotiť skutočnosti uvádzané v podanom odvolaní a na základe toho rozhodnúť.

5. Matka mal. dieťaťa vo svojej odvolacej replike k vyjadreniu otca uviedla, že za obdobie 10 rokov otec kúpil dcére televízor, bicykel a je pravdou, že od neho dostávala darčeky na narodeniny, meniny a Vianoce. Posledné narodeniny ju odignoroval, keďže boli pohádaní a na oslavu menín mal. Y. otec zabudol. Uviedla, že otec je šikovný elektrikár a opravou spotrebičov si privyrobí nemalé peniaze. S otcom dieťaťa sa nevie už niekoľko rokov dohodnúť na zvýšenom výživnom, dcéra má alergiu, nosí okuliare, má nadváhu a krivú chrbticu, avšak otec tieto zvýšené náklady na mal. Y. nechce vidieť.

6. Otec mal. dieťaťa vo svojej odvolacej duplike k replike matky uviedol, že dieťaťu prispieva nad rámec bežného výživného zakupovaním potrebného oblečenia. Matka zabudla uviesť, že oslavu dcériných 10-tich narodenín jej zaplatil v reštaurácii, kde okrem najbližšej rodiny si mal. Y. pozvala aj niekoľko svojich kamarátok. Dcére zakúpil dioptrické okuliare, čo preukázal v konaní pred súdom prvej inštancie. Matka ho krivo obviňuje z práce načierno, pred dcérou sa ho snaží vykresliť len v tom najhoršom svetle, čo sa jej v tomto roku aj podarilo.

7. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

8. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že od poslednej úpravy výživného uplynulo 10 rokov a na strane rodičov, ako aj mal. dieťaťa za toto obdobie došlo k zmene pomerov. Súd prvej inštancie v porovnaní súčasných pomerov s tými, ktoré boli v čase posledného súdneho rozhodnutia o vyživovacej povinnosti zistil, že mal. Y., ktorá je staršia o 10 rokov navštevuje základnú školu, má zvýšené výdavky na oblečenie, obuv, stravu, kozmetiku, voľnočasové aktivity a tiež náklady, ktoré sa spájajú s cvičeniami na podporu chrbtice. U matky sa počet vyživovacích povinností nezmenil a táto je i naďalej SZČO s príjmom 450 eur. Otec maloletej bol v čase posledného rozhodovania o výživnom SZČO, pričom v súčasnosti je zamestnaný na trvalý pracovný pomer s príjmom 820,44 eur mesačne. Otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. synovi, ktorého má s manželkou a s ktorými zdieľa spoločnú domácnosť. Jeho manželka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke a táto má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť na mal. dcéru z predchádzajúceho vzťahu. S poukazom na odôvodnené výdavky, ktoré otec v konaní prezentoval (hypotekárny úver, poistenie pre prípad udalosti na zabezpečenie úveru, zvýšené výdavky na mal. syna) a vychádzajúc i z pravidla, že vyživovacia povinnosť má prednosť pred inými výdavkami, konštatoval, že v možnostiach a schopnostiach otca je prispievať na výživu maloletej sumou 135 eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2019, teda od podania návrhu.

9. Odvolací súd považuje tento právny záver súdu prvej inštancie za správny a v celom rozsahu sa stotožňuje aj s odôvodnením napadnutého rozsudku podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam matky uvádza nasledovné:

10. Zákon o rodine (ust. § 62 ods. 2, 4 a 5 a ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa

má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení výživného prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliada súd aj vtedy, ak sa povinný bez dôležitého dôvodu vzdá výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu, rovnako prihliada aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

11. V prípade, keď súd má rozhodovať o návrhu na zvýšenie výživného podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, musí porovnávať pomery na strane osoby oprávnenej a povinnej, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi, ktoré sú dané v období, na ktoré sa zvýšenie výživného má vzťahovať. Posúdenie opodstatnenosti návrhu na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa je vecou voľnej úvahy súdu a závisí od možností a schopností osoby povinnej výživou a od odôvodnených potrieb osoby oprávnenej na výživné. Súd v tomto konaní v zmysle čl. 6, § 35 a § 36 CMP postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci a je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy.

12. Súd prvej inštancie postupoval v zmysle hore uvedených zákonných ustanovení, keď vyhodnotil, že je v schopnostiach a možnostiach otca ako povinnej osoby prispievať na výživu mal. Y. zvýšenou sumou 135 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 01.02.2019, čo zodpovedá súčasným schopnostiam a možnostiam otca mal. dieťaťa.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že posledná úprava výživného na mal. Y. bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 6P/68/2009-36 zo dňa 28.05.2009, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. Y. sumou 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.05.2009. Maloletá mala v tom čase dva roky, matka maloletej bola SZČO v oblasti sprostredkovania a vedenia účtovníctva, otec maloletej v čase posledného rozhodovania bol taktiež SZČO v oblasti kúpy tovaru na účely jeho predaja. Nakoľko rodičia pri poslednom rozhodnutí o výživnom uzavreli rodičovskú dohodu, súd ich majetkové pomery neprešetroval podrobne a zárobky rodičov v tomto konaní neboli zistené. Rodičia inú vyživovaciu povinnosť okrem mal. Y. nemali.

14. Od tejto poslednej úpravy uplynulo 10 rokov, mal. Y. je vo veku 12 rokov, navštevuje 2. stupeň základnej školy. Je tak zrejme, že na strane maloletej jednoznačne došlo k zmene pomerov, k zvýšeniu jej životných nákladov súvisiacich s jej prirodzeným rastom, nákladov na stravu, ošatenie, zdravotnú starostlivosť a školu. Matka maloletej je naďalej SZČO v oblasti bezpečnostný technik, podľa jej vlastného vyjadrenia dosahuje príjem cca 450 eur mesačne. Matka spoločne s maloletou býva v prenajatom rodinnom dome, kde má k dispozícii 3-izbovú bytovú jednotku, za bývanie platí poplatky približne vo výške 250 eur mesačne. Matka hradí maloletej obedy v školskej jedálni v sume cca 20 eur mesačne, návštevu streleckého krúžku v sume 8,50 eur polročne, dramatický krúžok v sume 24 eur polročne, cvičenie na chrbticu v sume cca 70 eur za dva a pol mesiaca, kontrolu u očného lekára v sume 15 eur. Matka okrem mal. Y. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec maloletej je v súčasnosti zamestnaný na trvalý pracovný pomer v spoločnosti G.-Y. s.r.o. so sídlom v R., s čistým mesačným príjmom za rok 2018 cca vo výške 820 eur mesačne. Otec sa v máji 2017 oženil, dňa 13.08.2018 sa otcovi so súčasnou manželkou narodil mal. J., s ktorým je manželka otca na rodičovskej dovolenke. Otec býva spoločne so svojou manželkou, mal. J. a dcérou manželky, mal. Q. v 3-izbovom byte, na zakúpenie ktorého mu bol poskytnutý hypotekárny úver vo výške 54.981 eur. Mesačné náklady otca na bývanie predstavujú 140 eur, plyn 4 eurá, električka 30 eur, splátky hypotekárneho úveru vo výške 210,17 eur, poistenie bytu 107 eur ročne, životné poistenie otca 76,50 eur mesačne, manželkine životné poistenie 111,40 eur štvrťročne. Z výsluchu otca a z predložených listinných dôkazov vyplýva, že v súvislosti s poskytnutím hypotekárneho úveru bol otec povinný uzavrieť poistenie pre prípad udalosti na zabezpečenie úveru. Z uvedeného je zrejme, že otec má okrem mal. Y. ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. J. a taktiež aj k svojej manželke, ktorá je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke. Manželka otca má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na mal. dcéru z predchádzajúceho vzťahu, na ktorú poberá výživné vo výške 150 eur mesačne.

15. Na základe takto zisteného skutočného stavu veci, aj podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie postupoval správne pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti otca na mal. Y.. Mal. Y. je od poslednej úpravy výživného v roku 2009 o 10 rokov staršia, navštevuje 2. stupeň základnej školy a je tak nesporné, že jej náklady výrazne vzrástli. Na strane otca maloletej však taktiež nastala podstatná zmena pomerov, keď od poslednej úpravy výživného mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, a to k mal. J. a taktiež aj k jeho súčasnej manželke, ktorá je s mal. J. na rodičovskej dovolenke. Pokiaľ teda súd prvej inštancie za takto zisteného skutočného stavu zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. Y. zo sumy 100 eur na sumu 135 eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2019 (t.j. od podania návrhu), aj odvolací súd bol toho názoru, že takto zvýšené výživné zodpovedá schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca. Matkou požadované výživné v sume 220 eur mesačne odvolací súd neakceptoval s prihliadnutím na osobné a zárobkové pomery otca a odôvodnené výdavky, ktoré otec v konaní prezentoval (hypotekárny úver, poistenie pre prípad udalosti na zabezpečenie úveru). Odvolacie námietky matky preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).